ZDROWIE I ŻYCIE

DZIENNIK URZĘDOWY IZBY ZDROWIA W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Numer 23 (91). Rocznik III. | Kraków, 14. 6. 1942 r.

Redaktor: Dr. med. Werner Kroll, Kraków, Albrechtstr. 1a (Krupnicza), tel. 10524. — Wydawnictwo: Gesundheitskammer, Kraków, Albrechtstr. 11a (Krupnicza), tel. 10524. — Odpowiedzialny za dział ogłoszeń: W. von Würzen, Kraków, Albrechtstraße 11a (Krupnicza). — Rachunek bankowy: Gesundheitskammer — w Creditanstalt-Bankverein, Kraków, Adolf-Hitler-Platz, róg Szewskiej. — Pocztowe konto czekowe: Warszawa 73. — Adres telegraficzny: Gesundheitskammer, Kraków. — Prenumerata Zł. 3.— mies. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia. — Czasopismo ukazuje się co tydzień.

Artykuły dla części redakcyjnej nadsyłać wyłącznie pod adresem: Redakcja „Zdrowie i Życie", Kraków, Albrechtstr. 11a (Krupnicza), lub do Oddziału Warszawskiego, Warszawa, Koszykowa 37 (Okręgowa Izba Zdrowia). Rękopisy nadsyłać można bądź to w języku polskim, bądź to niemieckim. — Korespondencję w sprawie ogłoszeń, zwłaszcza ogłoszeń pod szyfrą, kierować wyłącznie: Wydawnictwo Gesundheitskammer, Kraków, Albrechtstr. 11a (Krupnicza).

Nie zamówione rękopisy zwraca się tylko w wypadku dołączenia opłaty pocztowej w odpowiedniej wysokości.

TREŚĆ:

Wskazówki jak zwalczać dur osutkowy

Reskrypt okólny Ministra Spraw Wewnętrznych Rzeszy z 13. 2. 1942 IV g 3300/42-5638.
(Ciąg dalszy)

5) Wygotowanie w wodzie: do której można dodać sody. Roztwór musi na zimno przykrywać przedmioty zupełnie, a od chwili zawrzenia musi się je trzymać w wrzątku co najmniej kwadrans. Naczynia do gotowania muszą być przykryte.

6) Suche gorąco:

(1) Aczkolwiek wiadomym jest, że w warunkach laboratoryjnych wszy odzieżowe i ich jaja przy zadziałaniu suchego gorąca o 80° C giną w czasie znacznie krótszym niż 2 godziny, to czasy te przy odwszawianiu praktycznym w wielkich komorach z gorącym powietrzem nie mogą być brane za podstawę. Doświadczenie nauczyło, że nawet przy luźnym rozwieszeniu rzeczy odwszawianych i przy sztucznym ruchu powietrza, czego brakuje większości komor z gorącym powietrzem, równomierne przenikanie rzeczy odwszawianych postępuje tylko powoli. Praktyczne doświadczenie okazało, że odwszenie niewątpliwie osiąga się tylko wówczas, jeżeli rzeczy odwszawiane wystawiono na ciepłotę 80° C na czas 2 godzin, lub 90° C na czas półtorej godziny. Ciepłota ta nie może być znacznie przekroczona ku górze, ponieważ inaczej może nastąpić uszkodzenie przedmiotów odwszawianych. Czasu bezwzględnie nie można przekroczyć w dół, ponieważ inaczej skuteczność całego zabiegu zostaje podana w wątpliwość. Aczkolwiek stosowanie suchego gorąca 80° przez dwie godziny nie jest wystarczającym zabiegiem dezynfekcyjnym dla dezynfekcji w ogólnym pojęciu, to jednak próby z zarazkami duru osutkowego stwierdziły, że w tych warunkach giną one. Dlatego sposób ten należy uważać właśnie równocześnie za sposób dezynfekcji i odwszawiania przy durze osutkowym.

(2) Stosowanie suchego gorąca daje w porównaniu z innymi sposobami tę korzyść, że poddane mu przedmioty (odzież, bielizna itd.) pozostają suche, nie nasiąkają zapachami i dlatego można je znowu nosić zaraz po zabiegu. Dla wytwarzania takiego suchego gorąca służą specjalne komory z gorącym powietrzem. Wymagają one tak samo troskliwego nadzoru jak aparaty parowe (rozdział IV, liczba 4). Opracować przepisy ruchu i wywiesić w pobliżu komory gorącego powietrza! W użyciu są także aparaty o powietrzu sprężonym, w których powietrze ogrzane do 80° na grzejniku parowym, lub na piecu elektrycznym, zostaje puszczone w obieg przy pomocy dmuchawy i przez dwie godziny krąży nad rzeczami podlegającymi odwszawianiu. Mokrych wyrobów ze skóry i mokrych futer nie wolno poddawać działaniu gorącego powietrza, przed odwszeniem gorącym powietrzem należy je powoli wysuszyć. Należy zwracać uwagę na luźne rozwieszenie względnie rozmieszczenie rzeczy podlegających odwszeniu. Jako środek pomocniczy dla luźnego rozmieszczenia dadzą się użyć wkładki z polan drzewnych, ruszty z drzewa, w razie potrzeby miotły lub wiązki chrustu. W piecach piekarskich dla uniknięcia niebezpieczeństwa spalenia musi się przed wszystkim położyć ruszty z łat drzewnych na dnie pieca. W przypadku koniecznym można użyć także ogrzanego pieca piekarskiego, pomieszczenia wulkanizacyjnego lub nadającej się do tego suszarni, jeżeli w środku można będzie uzyskać ciepłotę około 85°. Przedtem jednakże należy stwierdzić, że nie panują tam wyższe stopnie ciepłoty uszkadzające przedmioty podlegające odwszeniu. W tym celu należy przed wprowadzeniem tych przedmiotów włożyć do pieca kawałek białego papieru; jeżeli panuje tam gorąco, wywierające wpływ szkodliwy, papier pożółknie. Gorąco winno oddziaływać przez dwie godziny.

7) Spalenie,
daje się zastosować przy łatwo palnych przedmiotach o nieznacznej wartości.

V. Przeprowadzanie odwszenia w poszczególnych wypadkach

(1) Kto w czasie zagrażającego duru osutkowego ma przeprowadzać odwszenia, to jeżeli już nie był chory na dur osutkowy, narażony jest na możliwość przeniesienia na siebie choroby przez wszy, które dostaną się na niego od osób chorych. Dlatego też winien on w miarę możliwości wystrzegać się wszy. Personal odwszawiający, który ma do czynienia z przedmiotami zakażonymi durem osutkowym, winien być szczepiony przeciwko durowi osutkowemu zgodnie z rozdziałem VI i IX „Rad dla lekarzy itd." (załącznik 2).

(2) Takie środki chemiczne, jak proszki do rozpylania i ciecze o silnej woni, które się nieraz zaleca, nie posiadają dostatecznej skuteczności. Natomiast noszenie odpowiednich ubrań ochronnych daje rękojmię szczególnej ochrony.

(3) Przy przeprowadzaniu odwszenia obowiązują następujące zasady:

a) (1) Osoby posiadające wszy należy najpierw poddać w nadającym się do tego pomieszczeniu dokładnemu oczyszczeniu całego ciała — kobietami powinny się zająć kobiece siły pomocnicze. W tym celu osoby te rozbiera się całkowicie, odbiera się im woreczki noszone na piersiach, paski przepuklinowe, opatrunki itp. [porównaj rozd. II (13)], ponieważ wszy usadawiają się także w tych przedmiotach i później od nowa mogą spowodować rozszerzenie się robactwa. Zdejmowania opatrunków winien dokonać lekarz, lub też winno ono nastąpić według jego wskazówek. Przy silnym zawszeniu należy też skontrolować wszystkie uwłosione miejsca ciała (broda, brwi, rzęsy, przewód słuchowy, włosy głowy, włosy dokoła odbytu, włosy okolicy łonowej, włosy pach). Celowe jest, aby w czasie rozbierania osoby podlegające oczyszczeniu stały na płachtach napojonych 5% roztworem mydła krezolowego*), 5%-owym roztworem kwasu karbolowego lub naftą, albo na napojonym papierze, przez co unika się rozpraszania wszy. Z kolei następuje dokładne mycie (w wannie lub pod wodotryskiem) przy użyciu ciepłej wody i mydła szarego. Zaleca się w części ciała szczególnie silnie nawiedzane przez wszy odzieżowe (kark, okolice między łopatkami i ponad kością krzyżową, dalej okolicę łonową aż do szpary pośladkowej, jak również pachy, wcierać naftę przez 2 minuty, potem natrzeć szarym mydłem, odczekać na działanie przez 10 minut i następnie kąpać. Tylko w przypadkach wyjątkowych będzie potrzebne zupełne usunięcie włosów przez golenie, lub zastosowanie środków usuwających włosy (siarczek strontu itd.). Osoby, które poza wszami odzieżowymi mają na ciele także wszy głowowe i łonowe, oczyszcza się równocześnie z tego robactwa. W tym celu najlepiej usuwa się włosy z głowy przy pomocy maszynki do strzyżenia, a następnie miejsca ostrzyżone oczyszcza się mocno ciepłą wodą z mydłem. Jeśli obcięcie włosów napotyka na nieprzezwyciężony opór, jak to mianowicie często bywa u kobiet, to napaja się włosy obficie jakimś środkiem zabijającym wszy (ocet sabadylowy, cuprex, delitex, lauto, antiparasit W), przy czym ani kropla płynu nie może się dostać do oczu, po czym głowę zawija się na 12—24 godzin w czepek kąpielowy, czepek wełniany, lub dokładnie przylegającą chustkę. Jeśli stosuje się cuprex, lauto, antiparasit W, wystarczy 2 godziny działania. Dla wytępienia wszy łonowych należy użyć nafty i mydła szarego (patrz wyżej). Jeżeli brak mydła, to do mycia użyć mieszaniny sody i kredy. Jedną część sproszkowanej sody i 3 części kredy czyszczonej miesza się z wodą na papkę. Działanie można wzmocnić przez dodatek jednej części gąbczaku (pumeksu) lub drobnego piasku.

(2) Tak oczyszczone osoby po kąpieli zaopatruje się w innym pomieszczeniu od stóp do głów w świeżą bieliznę i czystą odzież, lub umieszcza w czystym miejscu. Używane przez nie ręczniki i prześcieradła należy włożyć do 5%-owego roztworu mydła krezolowego, lub do 5%-owego roztworu kwasu karbolowego. Podłogę, na której stały przed oczyszczeniem osoby zawszone, albo na której składały swe rzeczy, należy troskliwie i starannie zmyć 5%-owym roztworem mydła krezolowego, lub 5%-owym roztworem kwasu karbolowego; także wanny kąpielowe należy wymyć w ten sposób po wypuszczeniu z nich wody. O ile osoby podlegające odwszeniu mają na tyle siły, powinny same dokonać oczyszczenia swego ciała i same włożyć bieliznę i odzież do zbiorników przeznaczonych do odwszenia.

(3) Odwszenia masowe. Jeżeli w ciągu krótkiego czasu ma się uwolnić od wszy wielkie ilości ludzi, jak to może być konieczne w przytułkach i zakładach kwarantanowych, to celowe w tym względzie jest przygotowanie osobnych pomieszczeń w wystarczającej liczbie, o ile możliwe w osobnych budynkach (barakach) przeznaczonych na ten cel. Przy tym jest pożądane posiadanie do dyspozycji kilku pomieszczeń w odpowiedniej kolejności dla rozbierania się, namydlania, mycia i natryskiwania, dla zabijania robactwa w częściach odzieży i bielizny, do wkładania czystych rzeczy. Aby osoby dopiero co oczyszczone nie nabrały zaraz znowu robactwa od jeszcze nie oczyszczonych, przy zakładaniu każdego, choćby najdrobniejszego urządzenia tego rodzaju już z góry musi się uwzględnić jak najostrzejszy rozdział strony czystej (wolnej od wszy) od nieczystej (zawszonej). Z tego samego powodu zastosowane aparaty dezynfekcyjne i odkażające muszą posiadać osobną stronę nieczystą (załadowania) i osobną stronę czystą (wyładowania). Także musi się przeszkodzić temu, aby osoby zawszone i odwszone stykały się z sobą i mogły sobie potajemnie podawać jakieś przedmioty.

b) (1) Bieliznę osobistą i pościelową, jak również części ubrania, dające się prać, należy albo włożyć na dwie godziny do 5%-owego roztworu mydła krezolowego, lub 5%-owego roztworu kwasu karbolowego, albo wygotować w wodzie, do której celowo doda się sody, albo podda się je działaniu pary wodnej lub suchego gorąca. Natomiast bielizny poplamionej krwią, kałem, ropą nie należy poddawać działaniu pary wodnej. Jeżeli bieliznę itp. miałoby się przenosić z rozbieralni do innego pomieszczenia dla odwszenia, to należy ją wsadzić do worków, które dokładnie są przepojone 5%-owym roztworem mydła

*) Zamiast 5% roztworu mydła krezolowego można też użyć jednego ze środków wolnych od mydła, alkalicznych, zawierających krezol, wymienionych w rozdz. IV. 2. To samo odnosi się na ogół do tych przypadków, gdy w niniejszych wskazówkach wymienia się roztwór mydła krezolowego.

krezolowego, lub 5%-owym roztworem kwasu karbolowego w ten sposób, aby po drodze nie rozpraszać robactwa.

(2) Jeżeli ubrania ma się poddać działaniu suchego gorąca, to celowe będzie ich wywrócenie, tak aby podszewka była na zewnątrz, wywraca się również kieszenie. Znajdujące się może w ubraniu przedmioty łatwo zapalne lub wybuchające (zapałki itd.) należy przedtem wyjąć.

(3) Mokre ubrania i bieliznę należy najpierw wysuszyć, jeżeli mają one być odwszawiane przy pomocy par kwasu pruskiego.

(4) Jeżeli przedmioty poddano działaniu parami kwasu pruskiego, to należy je przed użyciem wietrzyć co najmniej przez godzinę na wolnym powietrzu, następnie wytrzepać i mocno wytrząsnąć, aby przez to usunąć pary znajdujące się może jeszcze w porach tkaniny; potem przedmioty te należy wystawić przez pewien czas w ciepłym pomieszczeniu na silny ciąg powietrza i wreszcie jeszcze raz wytrzepać trzepaczką lub wytrząsnąć w rękach.

c) Części odzieży nie nadające się do prania, piernaty, kołdry wełniane, materace bez ram drzewnych, dywany, dywaniki przed łóżka nie mogą być wygotowywane ani wkładane do 5%-owego roztworu mydła krezolowego, lub 5%-owego kwasu karbolowego. Można je odwszawiać w aparacie parowym, w którym jednak nie powinno się ich rozwieszać względnie umieszczać zbyt ściśle, jednakże także przy nich należy zwracać uwagę, aby poplamione krwią, ropą lub kałem nie dostały się do aparatu, ponieważ wówczas pod działaniem pary powstają plamy brunatne, które już nie dają się usunąć. Można też do nich zastosować suche gorąco.

d) (1) Futer i rzeczy skórzanych (obuwia) nie wolno poddawać działaniu pary. Najbardziej pewnym sposobem odwszenia jest działanie parami kwasu pruskiego lub suchym gorącem (mokre futra i mokre rzeczy skórzane należy przedtem wysuszyć), przy wyrobach ze skóry także w ten sposób, że na dwie godziny kładzie się je do 5%-owego roztworu mydła krezolowego, lub do 5%-owego roztworu kwasu karbolowego, a następnie rozwiesza dla wysuszenia.

(2) Tak samo bielizny i części odzieży z jedwabiu i wełny nie wolno gotować lub poddawać działaniu wypływającej pary wodnej, należy je raczej w temperaturze 20° włożyć na dwie godziny do rozczynów wyżej wymienionych.

e) Grzebienie, szczotki należy na dwie godziny włożyć do 5%-owego roztworu mydła krezolowego, lub 5%-owego roztworu kwasu karbolowego.

f) Przedmioty z gumy (płaszcze gumowe, obuwie gumowe) wyciera się szmatą napojoną 5%-owym roztworem mydła krezolowego lub 5%-owym roztworem kwasu karbolowego.

g) Umywalnie i wanny do kąpieli należy po ich opróżnieniu wyszorować dokładnie 5%-owym roztworem mydła krezolowego lub 5%-owym roztworem kwasu karbolowego, a następnie spłukać wodą.

h) Łóżko i stolik nocny chorego, dalej ściany i podłogę w pobliżu łóżka należy, w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że tam znajdują się wszy, wytrzeć szmatą zwilżoną 5%-owym roztworem mydła karbolowego. Jak uczy doświadczenie, wszy na podłogach i ścianach znajdują się raczej tylko przy bardzo silnym zawszeniu, a ich jaja zaczynają się rozwijać tu tylko wyjątkowo.

i) Pokrycia mebli z aksamitu, pluszu i innych materiałów zwilża się na wylot 5%-owym roztworem mydła krezolowego lub 5%-owym roztworem kwasu karbolowego, szczotkuje na mokro i wietrzy przez kilka dni pod rząd.

k) Przedmioty małej wartości (zawartość sienników, łachmany itp.) należy spalić, co jest najbardziej celowe).

l) (1) W wozach do przewozu chorych, noszach, wózkach dla chorych itp. należy części drewniane, z którymi chory mógł się zetknąć, dalej skórzane pokrycia siedzeń lub ławy natrzeć troskliwie i kilkakrotnie szmatą zwilżoną 5%-owym roztworem mydła krezolowego lub 5%-owym roztworem kwasu karbolowego. Poduszki i wyściółki, o ile nie są pokryte skórą i nie postąpi się z nim w ten sam sposób, dywany, koce itd. można też poddać odwszeniu przy pomocy pary wodnej. Podłogę wozu szoruje się szmatami i szczotką do szorowania, które obficie napojone są 5%-owym roztworem mydła krezolowego lub 5%-owym roztworem kwasu karbolowego.

2) Inne pojazdy osobowe (doróżki, wagony tramwajowe, łodzie itd.) należy odwszawiać w ten sam sposób.

m) Dla odwszawiania wagonów kolejowych osobowych i towarowych wydał minister komunikacji Rzeszy osobne przepisy.

VI. Nieobecność wszy można uzyskać tylko przy najstaranniejszym przestrzeganiu tych przepisów, stałej kontroli następczej i w razie potrzeby kilkakrotnego odwszawiania następczego.

Załącznik 2)

Rady dla lekarzy o zwalczaniu duru osutkowego i o ochronie osobistej przy leczeniu chorych na dur osutkowy

I. Istota, przyczyna i rozszerzanie się choroby

(1) Dur osutkowy (tyfus plamisty, tyfus wysypkowy) jest ciężką chorobą zakaźną, nie endemiczną na dawnym obszarze Rzeszy, w okręgach Rzeszy: Wiednia, Karyntii, Dolnego Dunaju, Górnego Dunaju, Salzburga, Styrii, Tyrolu i Przedarulanii, oraz Sudetów. Natomiast we wschodniej Europie znajdują się dawne ogniska endemiczne duru osutkowego, w których nawet w czasach pokojowych choroba nigdy nie wygasała. W poprzednich wojnach ogniska te były raz po raz punktem wyjścia ciężkich epidemii, obejmujących wielkie obszary. Choroby tej bardzo się lękano z powodu jej łatwej przenośności. Dla Rzeszy Wielkoniemieckiej z powodu znacznego wzmożenia komunikacji z tymi dawnymi ogniskami duru osutkowego wynika konieczność zwracania zwiększonej uwagi na to niebezpieczeństwo choroby zakaźnej i wzmocnionych poczynań obronnych.

(2) Przy dawniejszych wybuchach choroba poza lekarzami nawiedzała często personal zajęty przy pielęgnacji i transporcie chorych, jak również stały personal obozów uchodźców i jeńców. Śmiertelność na dur osutkowy waha się między 2,5 a 50% chorych. Niebezpieczeństwo szybko wzrasta z wiekiem chorego.

(3) Zarazkiem duru osutkowego jest rickettsia Prowazeki nazwana tak od nazwisk dwóch zasłużonych badaczy duru osutkowego Ricketts a i von Provazeka, którzy obaj padli ofiarą tej choroby. Przenosicielem jest wesz odzieżowa. Rickettsie są to drobnoustroje małe, kuliste aż do pręcikowatych. Aczkolwiek mniejsze od bakteryj dają się one dostrzegać drobnowidowo. Mają one wiele cech podobnych do grupy zarazków przesączalnych (virusów). Nie dają się one hodować na sztucznych pożywkach stosowanych w bakteriologii, lecz tylko w obecności komórek żywych, albo w naturalnym gospodarzu przechodnim, wszy odzieżowej.

II. Obraz i przebieg choroby

(1) Ponieważ przy skutecznej obronie przed chorobą chodzi przede wszystkim o to, aby możliwie wcześnie rozpoznać pierwsze przypadki, poniżej podaje się opis objawów chorobowych, właściwych dla duru osutkowego.

(2) Zachorowanie na dur osutkowy następuje mniej więcej w tydzień do trzech tygodni po przyjęciu materiału zakaźnego. Rozpoczyna się ono przeważnie nagle wśród objawów podobnych do grypy, które polegają na uczuciu zmęczenia, bólach głowy, uczuciu zawrotów głowy, braku apetytu, zwiększonym pragnieniu, uczucia gorąca przerywanego przez dreszczyki, jak również bólach mięśniowych i kończyn. Równocześnie wzrasta szybko temperatura, czasem z wybitnymi dreszczami. W ciągu około 3 do 4 dni gorączka osiągą swój najwyższy poziom, na którym utrzymuje się względnie równomiernie z nieznacznymi tylko opadami rano. Przy tym twarz jest gorączkowo zaczerwieniona, skóra gorąca. Do tego często dołączają się katary dróg oddechowych i spojówek. Na spojówkach można rozpoznać niezwykłe zaczerwienienie, które często ciągnie się smugowato od kątów oczu aż do rogówki. Także przednie łuki podniebienne są zabarwione ciemno-czerwono. W płucach rozwijają się oznaki rozprzestrzenionego bronchitu. Puls od początku jest silnie przyspieszony, wątroba prawie zawsze już od pierwszych dni choroby powiększona i często bolesna. Wygląd języka wielu lekarzy uważa za szczególnie charakterystyczny: jest on pośrodku szaro-biały, na brzegu błyszczący, o barwie czerwonego wina. Już wcześnie występują zaburzenia nerwowe, jak uporczywy, nadzwyczaj silny ból głowy, migotanie przed oczyma, szum w uszach, odurzenie, w ciężkich przypadkach zaburzenia w świadomości aż do całkowitej utraty świadomości i bredzenia. W położeniu na plecach chorzy często przyjmują postawę swoistą z podkurczonymi nogami. Tę charakterystyczną postawę i sztywność mięśni tłumaczy się stanem podrażnienia centralnego układu nerwowego. Twarz jest przeważnie gorączkowo zaczerwieniona i trochę nabrzmiała. Często istnieje wyraźny światłowstręt, który łącznie z zaczerwienionymi policzkami i „maślanymi oczami" (wygląd pijanego) nadaje choremu charakterystyczny wyraz „twarzy chorego na dur osutkowy". Ten swoisty wyraz twarzy nasuwa myśl o durze osutkowym jeszcze przed wystąpieniem wysypki. Mowa czasami jest bełkotliwa i trudno zrozumiała. Przeważnie między 3 a 5 dniem choroby występuje wysypka skórna. Na skórze tułowia i kończyn, zwłaszcza w pasie barkowym i na ramionach, czasami także na czole występują plamy różyczki małe do wielkości soczewicy, nieraz trochę podniesione, które początkowo posiadają charakter czysto hyperemiczny i łatwo ustępują pod naciskiem, ale już wkrótce stają się wybroczynowe. Za pierwszymi plamami występują po kilku godzinach nowe; w przypadkach wybitnych w jednym rzucie prawie całe ciało pokrywa się gęsto w ciągu dwóch do trzech dni wysypką, która jest widoczna także na wewnętrznej stronie dłoni i stóp. Tu i ówdzie zdarza się jeszcze jeden czasem dwa następne rzuty wysypki. W dalszym przebiegu wysypka nieraz przyjmuje odcień ciemniejszy niebieskawy i na skutek wystąpień krwi w skórze może stać się krwotoczną.

(3) Wielokrotnie dokoła plam różyczkowych daje się zauważyć otoczka szaro-niebieskawa, albo też obok właściwej różyczki ukazują się przeświecające z głębi plamy blado-niebieskawe, które nadają skórze swoistą marmurkowatość. Pod koniec drugiego tygodnia choroby następuje otrębowate łuszczenie się skóry. Już na kilka dni przed samoistnym rozpoczęciem się tego łuszczenia górne warstwy komórek skóry siedzą tak luźno, że dają się one usunąć w postaci delikatnych łusek przez lekkie potarcie skóry palcem. (C. d. n.)

Bekanntmachungen
und Verordnungen, die den Gesamtumfang der Gesundheitskammer betreffen

BEKANNTMACHUNG
des Leiters der Abteilung Gesundheitswesen in der Regierung des Generalgouvernements vom 13. Mai 1942

Auf Grund der Verordnung über die Herstellung und den Vertrieb pharmazeutischer Spezialitäten vom 30. Juni 1926 (Gesetzblatt der Republik Polen Nr. 70 Pos. 406) und der 1. und 2. Verordnung zur Änderung und Ergänzung der polnischen Bestimmungen über die Herstellung und den Vertrieb pharmazeutischer Spezialitäten vom 1. April 1940 (V. Bl.

Obwieszczenia
i rozporządzenia dot. całokształtu Izby Zdrowia

OBWIESZCZENIE
kierownika Wydziału Spraw Zdrowotnych w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa z 13 maja 1942.

Na podstawie rozporządzenia o wytwarzaniu i obrocie specyfików farmaceutycznych z dnia 30 czerwca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70 poz. 406) oraz 1 i 2 rozporządzenia o zmianie i rozporządzeniu polskich przepisów o wytwarzaniu i obrocie specyfików farmaceutycznych z 12 kwietnia 1940 (Dz. R. G. G. 1,

GG. I, S. 136) und vom 22. 4. 1941, (V. Bl. 1941, S. 238) werden folgende pharmazeutische Spezialitäten registriert:

Reg. Nr.		
3016	Sufrogal-Ampullen 1 cc	3, 50 St.
	„ „ 5 cc	3 St.
	V. HEYDEN, Radebeul	
3017	Choleflavin, Perlen	60 St.
	BAYER, Leverkusen	
3018	Acranil, Dragées 0,1 g	15, 250 St.
	BAYER, Leverkusen	
3019	Prontosil sol., Lösg.	25 cc
	BAYER, Leverkusen	
3020	Verodigen, Amp.	3+3, 6+6 St.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3021	Kombetin-compositum, Amp.	5, 10, 50 St.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3022	Artose, flüssig	100, 250 g
	BOEHRINGER, Mannheim	
3023	Myokombin, Amp.	5, 10, 100 St.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3024	Anticoman, Tabl.	40 St.
	ALPINE CHEMISCHE, Kufstein	
3025	Anertan 5 mg, Amp.	4 St.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3026	Anertan 10 mg, Amp.	4 St.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3027	Anertan 25 mg, Amp.	4 St.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3028	Leo — Pillen	60 St.
	LEO-WERKE, Dresden	
3029	Dorital, Tabl.	30, 60 St.
	BOEHRINGER, Ingelheim	
3030	Pervitin, Tabl.	30, 200 St.
	TEMMLER-WERKE, Berlin	
3031	NEO-SOLGANAL Dos. I, Amp.	1, 5 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3032	NEO-SOLGANAL Dos. II, Amp.	1, 5 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3033	NEO-SOLGANAL Dos. III, Amp.	1, 5 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3034	NEO-SOLGANAL Dos. IV, Amp.	1, 5 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3035	NEO-SOLGANAL Dos. V, Amp.	1, 5 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3036	NEO-SOLGANAL Dos. VI, Amp.	1, 5 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3037	NEO-SOLGANAL Dos. VII, Amp.	1, 5 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3038	EPHETONIN, Perlen	50, 250, 500 St.
	MERCK, Darmstadt	
3039	EPHETONIN, Salbe	10 g
	MERCK, Darmstadt	
3040	ANUSOL, Suppos.	6, 12 St.
	GOEDECKE & CO., Berlin	
3041	NORMACOL, Dragés	100, 250, 1000 g
	SCHERING A. G., Berlin	

str. 238), rejestruje się następujące specyfiki farmaceutyczne:
str. 136) i z dnia 22. IV. 1941 (Dz. R. G. G. 1941,

Nr. rejestr.		
3016	Sufrogal ampułki 1 cc	3, 50 szt.
	„ „ 5 cc	3 szt.
	V. HEYDEN, Radebeul	
3017	Choleflavin, perełki	60 szt.
	BAYER, Leverkusen	
3018	Acranil, drażetki 0,1 g	15, 250 szt.
	BAYER, Leverkusen	
3019	Prontosil sol., roztwór	25 cc
	BAYER, Leverkusen	
3020	Verodigen, ampułki	3+3, 6+6 szt.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3021	Kombetin-compositum, ampułki	5, 10, 50 szt.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3022	Artose, płyn	100, 250 g
	BOEHRINGER, Mannheim	
3023	Myokombin, ampułki	5, 10, 100 szt.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3024	Anticoman, tabletki	40 szt.
	ALPINE CHEMISCHE, Kufstein	
3025	Anertan 5 mg., ampułki	4 szt.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3026	Anertan 10 mg., ampułki	4 szt.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3027	Anertan 25 mg., ampułki	4 szt.
	BOEHRINGER, Mannheim	
3028	Leo — pigułki	60 szt.
	LEO-WERKE, Dresden	
3029	Dorital, tabletki	30, 60 szt.
	BOEHRINGER, Ingelheim	
3030	Pervitin, tabletki	30, 200 szt.
	TEMMLER-WERKE, Berlin	
3031	NEO-SOLGANAL Dos. I, ampułki	1, 5 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3032	NEO-SOLGANAL Dos. II, ampułki	1, 5 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3033	NEO-SOLGANAL Dos. III, ampułki	1, 5 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3034	NEO-SOLGANAL Dos. VI, ampułki	1, 5 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3035	NEO-SOLGANAL Dos. V, ampułki	1, 5 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3036	NEO-SOLGANAL Dos. VI, ampułki	1, 5 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3037	NEO-SOLGANAL Dos. VII, ampułki	1, 5 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3038	EPHETONIN, perełki	50, 250, 500 szt.
	MERCK, Darmstadt	
3039	EPHETONIN, maść	10 g
	MERCK, Darmstadt	
3040	ANUSOL, czopki	6, 12 szt.
	GOEDECKE & CO., Berlin	
3041	NORMACOL, Dragées	100, 250, 1000 g
	SCHERING A. G., Berlin	

Reg. Nr.		
3042	Veramon, Tabl.	2, 10, 20 St.
	„ „	250, 1000 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3043	Veramon, Substanz	25 g
	SCHERING A. G., Berlin	
3044	Formossan, Pulver ad us. vet.	1 kg
	ASID, Warschau	
3045	Dontalol, flüssig	85, 250 ccm
	BAYER, Leverkusen	
3046	Albucid, Amp. 5 ccm	5, 50 St.
	„ „ 10 ccm	3, 50 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3047	Albucid, Tabl.	23, 500 St.
	SCHERING A. G., Berlin	
3048	Umbrathor, flüssig	250 g
	v. HEYDEN, Radebeul	
3049	Valvanol, flüssig	60, 125 g
	„ „	250, 1000 g
	ASID, Warschau	

(Fortsetzung folgt)

Nr. rejestr.		
3042	VERAMON, tabletki	2, 10, 20 szt.
	„ „	250, 1000 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3043	VERAMON, szczery	25 g
	SCHERING A. G., Berlin	
3044	Formossan, proszek ad us. vet.	1 kg
	ASID, Warschau	
3045	Dontalol, płyn	85, 250 ccm
	BAYER, Leverkusen	
3046	Albucid, ampułki 5 ccm.	5, 50 szt.
	„ „ 10 ccm.	3, 50 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3047	Albucid, tabletki	23, 500 szt.
	SCHERING A. G., Berlin	
3048	Umbrathor, płyn	250 g
	v. HEYDEN, Radebeul	
3049	Valvanol, płyn	60, 125 g
	„ „	250, 1000 g
	ASID, Warschau	

(D. c. n.)

NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY
w Krakowie
na dzień 14. VI. 1942

Lekarze ogólni:
Lek. Kamieński Roman, Grzegórzecka 39
Lek. Kapeluś Wasyl, Mazowiecka 28 a
Lek. Karchut Wasyl, Łobzowska 6
Lek. Kędracki Antoni, Topolowa 35
Lek. Kirchmayer Stanisław, Podwale 2
Dr. Kierzyńska Rozalia, Potockiego 2
Lek. Klimaszewska Augustyna, Krowoderska 46
Dr. Kłeczek Stanisław, Litewska 6
Dr. Kłosowski Stanisław, Bracka 11

Lekarze chorób kobiecych:
Dr. Mistelski Paweł, Zyblikiewicza 10
Dr. Nowak Gustaw, Kalwaryjska 7
Dr. Nowak Stanisław, Floriańska 47

Lekarze chorób dziecięcych:
Dr. Pająk Eugenia, Lubelska 24
Dr. Paully Maria, Siemiradzkiego 5

Chirurdzy:
Lek. Lelusz Lachowicz Zygmunt, Floriańska 31
Dr. Natolski Ryszard, Ks. Józefa 55, I p.

Dermatolog:
Dr. Krzyżanowski Marian II, Adolf-Hitler-Platz 24

Neurolog:
Dr. Szarf Zygmunt, Starowiślna 33

Laryngolog:
Dr. Chomiczowa Jarosława, Kr. Jadwigi 32 b

Okulista:
Dr. Majewski Kazimierz, Dietla 83

Lekarze dentyści:
Dr. Chutkowski Tadeusz, Zygmunta Augusta 5
Lek. Brodkiewiczowa Zofia, Wielopole 6
Lek. Pielowa Brożyna Zofia, Pierackiego 9
Lek. Moncewicz Natalia, Potockiego 1

Uprawniony technik dentystyczny:
Biedroński Władysław, Basztowa 4

NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY
w Krakowie
na dzień 21 czerwca 1942

Lekarze ogólni:
Dr. Kocwa Juliusz, Długa 32
Lek. Komorowska Iwona, Świętokrzyska 2
Lek. Kordasiewicz Roman, Jasna 4
Lek. Korolewicz Wincenty, Augustiańska 5/7
Lek. Kostarczyk Antoni, Friedleina 12
Dr. Kostecki Jan, Floriańska 15
Lek. Koterla Bogusław, Garbarska 7a
Dr. Kowalski Marian, Pędzichów 13
Dr. Kowarzyk Zofia, Brodowicza 14

Lekarze chorób kobiecych:
Dr. Piotrowski Kazimierz, Długa 60
Dr. Rychliński W., Al. Słowackiego 97
Dr. Schwarz Stefan, Pańska 6

Lekarze chorób dziecięcych:
Lek. Piotrowski Marian, Topolowa 35
Dr. Pochopień Franciszek, Długa 58

Chirurdzy:
Dr. Nowak Marian, Krakowska 21
Dr. Nowicki Stanisław, Piłsudskiego 34

Dermatolog:
Dr. Kukulski Zbigniew, Siemiradzkiego 3

Neurolog:
Dr. Żabianka Maria, Dietla 1

Lekarze dentyści:
Dr. Czadowski Edmund, Piłsudskiego 11a
Lek. Cyrkowicz Janina, Garbarska 16
Lek. Maryniakowa Helena, Biskupia 16
Lek. Nadolski Czesław, Piłsudskiego 3

Uprawniony technik dentystyczny:
Lipoński Włodzimierz, Floriańska 13

Druk: Z. K. W. Kraków, Universitätsstraße 19a